

HUSAGANGUR. Ameríkanski okonomiprófessorin Arthur R. Upgren, segði á einum fundi hjá banka- og tryggingartæknastofnunum í Philadelphia, að USA verður að fara á husagang tann 18. nóvember 1970 kl. hálfum ellivu. Hann byggir sína áskoðan á kanningar, ið hann hefur gjört í sambandi við hilt stóra bankakrakkio í 1929. Komandi 8 árin vilja laga seg snorabeint eftir við úrskiftunum fram til 1929. Tíðarfestingina kl. 10.30 sigur hann seg fáu á tann hatt, at just um hetta mundið skulu allir kjeðkar gláðast og aðrar bankaavrokningar fara fram.

HELVIÐIS FÖRGARÐUR. Sögumaðurin dr. phil Eberhard Kolb, sigur í eini frágreiðing, at frá 1943 til 1945 doyða 51.000 menniskju í konsentrationsleiri Bergen-Belsen á Lüneburger Heide í Norðurtyssklandi undir ómenniskjanligum þinslum. Bert frá janúar til júní 1945 doyðu 49.000 af hungri og ringari viðferð. 60.000 fangar voru á lívið, tá bretsk ar herdeildir tóku konsentrationsleirin, men af hesum doyðu 13.944 stutt aftaná frigerðingina.

»OTTA oyr kostar snapsurin — syngja vit, sigur svenski dosenturinn Ulrich Herh, »men hvat kostar eitt mannalíf? Tey 2,5 milljónir húsini í Svøríki brúka í meðal millum 700 og 800 kr. um árið til rúsdrekka. Hvat kundu vit ikki gjørt fyri henda pening? Tað kostar einans 15 kr. at bjarga einum spítolskum til lívs.»

ÓRETTVÍSI. Tað er himnarópanði munur á lónarlagnum hjá hvítum og svörtum í Afríku. Í minnum niðri í Rhodesíu er munurin 1:15. Soleiðis fær ein svartur arbeiðari frá 150.—300 kr. um mánaðin ein hvitur 3—5000 kr. Ein svartur kránførari fær 300 kr. — ein hvitur 3000 kr.

NYTT LAND. Hin kendi mau-mau-leiðarin Jomo Kenyatta — »slogandi spjót — var ikki heilt væl nogdur við samráðingarnar í London, har talað var um sjálfstýri fyri Kenya. Hann legði miklan dent á at fáa dagfest, nær landið skal taka við sjálvavgerðarmettindum. Hetta var ikki gjört; men allir eru á einum máli um, at hetta skal henda í hesum árinum — og Kenya verður so 30. sjálfstýrandi land í Afríku.

PENSJON. Tá ið Inda í 1947 fekk sjálf stýri, mistu teir sokallaðu maharadjanarnir valdsmegi sína, men finga afturfyri eina stórra »pensjón. So við og við sum teir doyggja, verður ríkiskassin sparsur fyri munandi útreiðslur, tí sjálfv um synir og dotur fáa loyvi at bera maharadjan navn, verður teirra lón — »apanaga — munandi minkað. Í 1960 lat ríkiskassin í alt 60 mill. kr. til hesar harrar. Dýrastur av teimum var Nicam af Kydrabad Hann er 75 ár, fær 5 mill. kr. árliga og hefur rætt til kongaligt slott.

SKALDIÐ P. G. WODEHOUSE: Aður segði Khrushev, at okkara born vildu koma at liva í einum kommunistiskum samfelag. Nu sigur hann, at okkara abbaðarn koma at gera tað. Tað vil siga, vit hava bjargað einum heilum ættarliði.

ALKOHOL. Tað ber orð fyri, at svium dáma væl rúsdrekka. Kanningar vísa, at í Stockholm nýðist politioð árliga at taka sær av 25.000 fólki, ið hava drukk ið ov mikið; meðan politioð einans tekur sær av umleið 6000 fólki í Keypmanna havn, ið er nógv størri býur.

HATTAVEKSMIDJUFELAG Í USA hefur lovað honum, ið kann yvirtala Khrushev ikki at ganga við hatt, og Kennedy at ganga við hatt, ókæpis hattar, so leingi hann livir.

LITLI PETUR hevði borið taskuna fyri

fastur sína oman til rutubátin. Fasturin gav honum eitt — fimmoyna — afturfyri. Petur segði einki.

— Næ, sigur fasturin, hvat sigur Petur, tá hann fær eitt stórt fimmoyna afturfyri frá fastur?

— Sovorðin orð vil pápi ikki at eg skal siga, svaraði litli Petur.

LORD LOUIS MOUNTBATTEN: Sjømenn kunnu verja góðir konumenn. Men yvir fyri konum skulu teir bera seg at

beint tvørturímóti sum á sjónum: Kemur ódnarveður, skulu teir halda til havs. Tá ódnin hevur lagt seg, skulu teir fara í havn.

— Hatta er vist ein, ið gongur og ynskir sær okkurt, sum hann ikki eigur.

— Hvat annað skuldi hann ynskt sær?

— Men kærna kona, hvussu skal eg kunna bera av mínum mistókum, tá eg ongatið fái loyvi at gera nokur?

HALDIÐ SOSIALIN

Hold fast ved det faste brændsel - skift til...

HESS-O-MATIC
den tænksomme kassekom.
dobbelte termostater
dobbelte brændselsbesparende

P/f
VALDEMAR LUTZEN

Hemming . . .

(Frámhald frá 1. síðu)

Hemming? Hevur tú nakrantíð roynt at bróta grót við nevnum?»
3. Síðsta punktum: Á Tvøroyri hava vit bæði brúk fyri P. M. Dam og turkíhúsini á Hvítanesi; men eg roknir ikki við, at nakar hevði sakt, at teg um tú ikki kom aftur til Tvøroyr — tað kundi líka verið onkur kokubúð.

Eg dugi ikki at siggja, at tað kann hava nakran týðning fyri avhjálpán av arbeiðsleysi, at tað eru stór, góð og tóm turkíhús, sum kunna virka allan tann fisk, sum »Leivur Óssurs-son« veidir, tá hesi virki ikki vilja virka fiskin; men tað hevur almikið at siga, at tú sum Tvørámaður skal spennast bein fyri, at eitt turkivirki verður sett í stand, sum vil átaka sær at virka fisk.

Hevði tú verið rettur maður so hevði tú ikki borið teg soleiðis at. — Tað er lætt hjá tær at finnst at — tað er tað einasta tú og flokkur tín hefur gjørt síðan tú kom í tingi — tí nú rinda vit — landið — tær kr. 1.000.— um mánaðan í lón, so tú sjálfur hevur onga neyð, tað hevur tú syrgt fyri, men at tú ikki skal unna okkum at fáa eitt virki sett á stovn so at vit eisini kunna hava nakað at liva av — tað skulu vit ikki gloyma tær.

Ein arbeiðsleysur.

eg, fara vit nú beinan vegin niðan til læraran og tala við hann um hetta.

Tað helt Tormaður við. Tað hevði verið móti øllum, at fingið tað saman um hetta beinan vegin. Men hann hugsaði við sjálvum sær, at hetta var hart at bíta, nú at koma sum flongdur hundur aftur til Áransten at biða um gott veður — og kanska hoyra spottarins orð afturat — hann, sum hevði verið so reystur í morgun. Men tað gjordist ikki við, soleiðis mátti tað vera.

Nú bar tað so illa á, at tá ið teir koma niðan, er lærarin útstaddur, húsið er stongt og myrkt. Tá sigur skúlastjórin: »So má hetta bíða í kvöld. Men komið inn til mín eina løtu fyri skúlatíð í morgin ári. Eg skal fáa lærarin tilstaðar.« Hetta verður so avgjört teirra millum, og hvør fer til sín.

Nú Tormaður kemur heim til sín sjálvs, situr ein eldri miðal-maður og bíðar eftir honum í kamarinum — smidligur, skegg-leysur og í føroyskum búna. Tasku og stav hevur hann liggjandi tvørtur um knoini. Hann stókkur upp úr sessinum, bíðar gott kvöld og navngevur seg harra Punthavn, ritstjóri á blaðnum Bergmál: »Eg giu mær, at tygum eru Tormaður Andrasarson?« Hann setir seg aftur á stólin og letur taskuna upp.

»Ja, tað eri eg,« kroystir Tormaður burtur úr sær og verður standandi á miðjum gólvinum.

»Ja,« tekur harra Punthavn upp aftur, »tað sum eg vildi tygum, ungi maður, er at spyrja, um tygum hava eina mynd av tygum sjálvum, sum eg kundi fingið til blaðið Bergmál. Satt at siga, havi eg loyvt mær at umtala hetta, sum hendi í læraraskúlanum í dag, og vildi tí havi eina mynd við. Vit kennast ikki báðir. Men av tí vit blaðmenn vita eitt sindur meir enn fólk flest um ting og viðurskifti, so veit eg, at tygum hava verið flaggberir í skúlagonguni í gjár, og at tygum hava altið roynt sum ein rettur føroyingur, staðið stinnur undir merki okkara. Tí gleið tað meg at læra tygum at kenna. Ja, ja.«

hann rettir seg í rygginum og hyggur fadirliga inn í eyguni á Tormanni, »eg ynski tygum av hjarta tillukku við byrjanini. Haldið fram í sama spori! Gud Harrin signi verkið, tygum sjálvum til heiðurs og fósturlandinum til frama. Missið ikki mótið um enn svikjararnir hava koyrt tygum úr læraraskúlanum. Tað er riddaraslagið, ungi maður, Minnist tí, at aftan fyri tygum standa allir rettir føroyingar, tann unga tjóðin!«

Tormaður stendur sum kárus, heitur í hovinum og starir inn í hetta bleika, djúpoygda andlit og slúkar orðini. Hjartað titar og ræðarnar standa áambi. — Jú, hann hugsaði, hann hevði eina mynd, óvist hon dugdi korti — dregur eitt skrin út undan seingini, letur upp og leitir millum klæði og bókur, til hann finnur hana. Harra Punthavn tekur imóti henni við miklum kurteisi, nígur í lendnum og rettir samstundis eitt maskin-skrivað ark fram: »Tygum høvdu kanska havt hug at lisið tað, eg havi skrivað til blaðið.«

Tormaður setir seg á songarstokkin, turkar sveittan av andlitinum og lesur:

»Eru svikjararnir vorðir reddir?

Flaggberin frá skúlagonguni síðsta týsdag útkoyrdur úr læraraskúlanum!

Her er aftur eitt greffligt dømi um, hvussu trøngar resur føroyingurinn hevur í Føroyum, sínum egna landi, sum forfedrar okkara hava arvað fræst og fritt. Soleiðis hageiðir hesin danski skúli ungdóm okkara tann dag í dag. Tað verður gleði á høguborg, tá ið skúlastjórin fer niðan til harra sín at siga frá bragðinum, hann hevur gjørt. Men hvussu leingi fara føroyingar at tola hetta? Vit spyrja: Eru tað føroyingar, ið skulu liva her á landi ella eru tað ikki? Skulu vit alsamt, sum á Gabe's døgum túta fyri fremmandum harrum og teirra leigusveinum? Vit siga nei —